

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Testul 8

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

V. Alecsandri (1821 – 1890) era un moldovean prin tată și mai curând muntean prin mamă; dar prin amândoi părinții avea mult sânge grecesc, din al grecilor de aici, bineînțeles. Nuanța sa temperamentală se lămurește deplin prin această împrejurare. El are aristocratismul elinic*, infatuarea aceea stăpânită cu amabilitate (era de un orgoliu imens), oroarea de mediul insalubru și vulgar, aptitudinea înăscută pentru viața în cercurile fine și la curte, darul convorbirii. Junimiștii și-l aminteau venind la ședințele lor. [...] Elinitatea, în sens românesc, a lui Alecsandri se verifică în nostalgia statornică de mare și de spațiul exotic, în călătoriile lui neîntrerupte, în oroarea de frig, de zăpadă. Iarna poetul hibernează la Mircești, primăvara iese „à la recherche du soleil”*. Munții înălbiți de nea, brazii încărcăți cu țurțuri preferă să-i vadă de pe ferestrele castelului Peleş, cu picioarele „pe covoare groase unde nu pătrunde frigul”. Ceața Parisului i se pare infernală [...] și lumea aceasta „bântuită de stihii, vânt, umezeli, ger, neguri” o socotește greșit concepută, pricină de fiori și triste cugetări. [...] Destul de bogat, Alecsandri a călătorit cu voluptate toată viața, cercetând îndeosebi mările calde, scăldându-se pe țărmurile lor, căutând vehiculele legănate, trăsurile de poștă, corăbiile, gondolele, mereu cu nostalgia îmbarcării [...]. O astfel de pasiune pentru elementul acvatic nu e proprie românului carpatin. Alecsandri are în preajma Mirceștilor o copie redusă a apelor exotice, lunca Siretului, regiune băltoasă printre mari sălcii, sugerând miniatural misterioasele lacuri meridionale, și pe marginea cărora cade în extatica lui solară. În poezia populară, poetul a găsit un corespondent al firii sale amabile. [...]

Foarte mult din opera poetică a lui V. Alecsandri s-a perimat. Însă meritul istoric al poetului, chiar pentru această parte, rămâne inatacabil. Alecsandri a luat poezia populară (din care a făcut o culegere), mai potrivită sensibilității contimporanilor, și i-a dat mici retușări coloristice în stil romantic. [...]

Originalitatea lui Alecsandri nu s-a arătat în toată puterea decât târziu prin pe drept prețuitele *Pasteluri*. De obicei se observă aici percepția naturii, totuși nu aceasta e formula critică de înțelegere cea mai adecvată. Alecsandri, om indolent și terorizat de intemperii, ascuns iarna în casa lui de la Mircești pe care zăpezile o apasă cu albele lor blănuri, [...] creează astfel la noi poezia intimității.

G. Călinescu, *Istoria literaturii române. Compendiu*

**elinic* – referitor la Grecia

**à la recherche du soleil* – (în franceză, în original) *în căutarea soarelui*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *în toată puterea*. **6 puncte**
2. Menționează denumirea localității în care V. Alecsandri își petrece iernile, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează una dintre pasiunile lui V. Alecsandri, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care V. Alecsandri preferă să privească munții din interiorul castelului Peleş. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, modalitatea prin care V. Alecsandri valorifică poezia populară, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă opera unui artist este influențată sau nu de firea acestuia, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Istoria literaturii române. Compendiu* de G. Călinescu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul dat.

ACTUL I

În întuneric crește lumina unui felinar, pe o stradă liniștită și departe de centrul orașului mare și frumos.

Afară, firește, e un început vremelnic, dar cuminte de iarnă, pentru că – prin fereastră – se văd, în lumina felinarului, cum cad fulgi mari de zăpadă. Poate să treacă pe stradă un automobil sau să se audă glasul în fugă al unui vânzător de ziare de după-amiază. Un ceasornic de edificiu undeva, în apropiere sau o pendulă, în casă, anunță ora opt. Ușa din ultimul plan a fost deschisă și în antreu e aprinsă lumina.

Ion, care a venit de afară, își dezbracă și pune paltonul – odată cu pălăria, după ce i-a scuturat zăpada de pe boruri – în cuier. În urmă intră în scenă, atent să nu facă zgomot, caută o clipă comutatorul și, după ce l-a întors, tot așa de atent pornește în vârful picioarelor spre camera lui, care e în stânga primului plan. Omul are un patefon în mână și câteva plăci abia atunci cumpărate de la magazin și – din nefericire pentru el – a uitat să-și lase galoșii, plini de lapovița de pe străzi, în antreu. [...]

SCENA I

ION, FROSA

În trecere, atent cum merge să nu facă zgomot, Ion lovește, cu patefonul, mescioara de sub panoplie. [...] A încremenit așa, speriat și în egală măsură îndurerat, cu ochii la plăcile de sub picioare și cu mâna pe vasul de pe mescioară. FROSA (i se aude glasul, din camera stăpânei): Ce-i, cine-i acolo? (Privește în scenă, după o clipă, numai capul scos prin deschizătura ușii. Speriată la început, are acum un gest de liniștire, dar și de ciudă că și-a făcut spaimă din întuneric.)

George Mihail-Zamfirescu, *Idolul și Ion Anapoda*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat*, aparținând lui Ioan Slavici sau lui Liviu Rebreanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.